

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 11.4.2016
COM(2016) 213 final

2012/0010 (COD)

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου όσον αφορά την έγκριση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της
επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς
της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης
ποινικών κυρώσεων, και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών,
και την κατάργηση της οδηγίας-πλαισίου 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου**

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου όσον αφορά την έγκριση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της
επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς
της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης
ποινικών κυρώσεων, και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών,
και την κατάργηση της οδηγίας-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου**

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο 25 Ιανουαρίου 2012
και το Συμβούλιο
[έγγραφο COM(2012) 10 final – 2012/0010 COD]:

Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου 12 Μαρτίου 2014
σε πρώτη ανάγνωση:

Ημερομηνία διαβίβασης της τροποποιημένης πρότασης: α.α.

Ημερομηνία έκδοσης της θέσης του Συμβουλίου: 8 Απριλίου 2016

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η οδηγία για την προστασία των δεδομένων για τις αστυνομικές και ποινικές δικαστικές αρχές αποτελεί μέρος της δέσμης μέτρων για τη μεταρρύθμιση της προστασίας δεδομένων που πρότεινε η Επιτροπή, το οποίο περιλαμβάνει επίσης ένα γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων.

Η δέσμη μέτρων για τη μεταρρύθμιση της προστασίας δεδομένων αποβλέπει στην οικοδόμηση σύγχρονου, ισχυρού, συνεκτικού και συνολικού πλαισίου προστασίας δεδομένων για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα ωφελήσει τους πολίτες ενισχύοντας τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες τους όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την εμπιστοσύνη τους στο ψηφιακό περιβάλλον.

Η απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις εφαρμόζεται στους τομείς της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της αστυνομικής συνεργασίας η οποία είναι προγενέστερη της έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας. Η Επιτροπή – έως τις 30 Νοεμβρίου του 2014 – δεν είχε εξουσίες για την εφαρμογή των κανόνων της,

δεδομένου ότι είναι απόφαση πλαίσιο, και το γεγονός αυτό έχει συντελέσει σε άνιση εφαρμογή. Επιπλέον, το πεδίο εφαρμογής της απόφασης πλαισίου περιορίζεται στις διασυνοριακές δραστηριότητες επεξεργασίας. Αυτό σημαίνει ότι, επί του παρόντος, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο ανταλλαγών μεταξύ κρατών μελών δεν καλύπτεται από τους κανόνες της ΕΕ που διέπουν αυτή την επεξεργασία και προστατεύουν το θεμελιώδες δικαίωμα προστασίας δεδομένων. Αυτό δημιουργεί επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις, πρακτικές δυσκολίες για τις αστυνομικές και άλλες αρχές για τις οποίες μπορεί να μην είναι προφανές το κατά πόσον η επεξεργασία πρέπει να θεωρηθεί καθαρά εγχώρια ή διασυνοριακή· ή να προβλέπουν κατά πόσον τα «εγχώρια» δεδομένα ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο μεταγενέστερης διασυνοριακής ανταλλαγής.

Η διασφάλιση συνεκτικής και υψηλού επιπέδου προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των φυσικών προσώπων και η διευκόλυνση της ανταλλαγής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών είναι καθοριστικής σημασίας προκειμένου να διασφαλίζεται αποτελεσματική δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις και αστυνομική συνεργασία. Για τον σκοπό αυτό, το επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης και της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων πρέπει να είναι ισοδύναμο σε όλα τα κράτη μέλη. Η ουσιαστική προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε ολόκληρη την Ένωση απαιτεί την ενίσχυση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων και την αύξηση των υποχρεώσεων εκείνων που επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, αλλά και αντίστοιχες εξουσίες παρακολούθησης και διασφάλισης της συμμόρφωσης προς τους κανόνες που διέπουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στα κράτη μέλη.

Η οδηγία θα δώσει τη δυνατότητα στις αρχές επιβολής του νόμου και τις δικαστικές αρχές να συνεργάζονται πιο αποτελεσματικά και γρήγορα μεταξύ τους. Οικοδομεί εμπιστοσύνη και εγγυάται την ασφάλεια δικαίου.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η θέση του Συμβουλίου αντικατοπτρίζει την πολιτική συμφωνία που επετεύχθη μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου κατά τους άτυπους τριμερείς διαλόγους της 15ης Δεκεμβρίου 2015, η οποία επικυρώθηκε στη συνέχεια από το Συμβούλιο στις 8 Απριλίου 2016.

Η Επιτροπή υποστηρίζει την εν λόγω συμφωνία, δεδομένου ότι αυτή είναι σύμφωνη με τους στόχους της πρότασης της Επιτροπής.

Η συμφωνία διατηρεί τον γενικό στόχο της διασφάλισης υψηλού επιπέδου προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και για τη διευκόλυνση των ανταλλαγών προσωπικών δεδομένων μεταξύ των αστυνομικών και δικαστικών αρχών των κρατών μελών, εφαρμόζοντας εναρμονισμένους κανόνες και στις πράξεις επεξεργασίας δεδομένων σε εγχώριο επίπεδο. Διατηρεί την εφαρμογή των γενικών αρχών της προστασίας δεδομένων στην αστυνομική συνεργασία και στη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις, ενώ παράλληλα θα σέβεται την ιδιαίτερη φύση των εν λόγω τομέων.

Η συμφωνία διευκρινίζει το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, διευκρινίζοντας ότι οι σκοποί της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων περιλαμβάνουν την «προστασία και την πρόληψη απειλών

κατά της δημόσιας ασφάλειας». Η συμφωνία περιλαμβάνει, επίσης, ορισμένες ιδιωτικές οντότητες στην έννοια των «αρμόδιων αρχών», αλλά η δυνατότητα αυτή περιορίζεται αυστηρά σε οντότητες που είναι επιφορτισμένες από την εθνική νομοθεσία να εκτελούν χρέη δημόσιας αρχής ή δημόσιας εξουσίας για τους σκοπούς της οδηγίας. Λαμβανομένης υπόψη της πρακτικής των κρατών μελών να αναθέτουν στον ιδιωτικό τομέα κάποιες συγκεκριμένες δραστηριότητες τις οποίες πριν διεξήγαγε μόνον το κράτος (π.χ. φυλακές υπό ιδιωτική διαχείριση), η δυνατότητα αυτή εισάγει έναν βαθμό ευελιξίας στην οδηγία επιτρέποντάς της να προσαρμόζεται σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

Η οδηγία προβλέπει, επίσης, ελάχιστα εναρμονισμένα κριτήρια και προϋποθέσεις για πιθανούς περιορισμούς των γενικών κανόνων. Αυτό αφορά, ειδικότερα, το δικαίωμα ενημέρωσης των φυσικών προσώπων όταν οι αστυνομικές και δικαστικές αρχές επεξεργάζονται δεδομένα τους ή έχουν πρόσβαση σ' αυτά. Οι περιορισμοί αυτοί είναι αναγκαίοι για την αποτελεσματική πρόληψη, διερεύνηση, ανίχνευση ή δίωξη ποινικών αδικημάτων. Θεσπίζει, επίσης, ειδικούς κανόνες για να καλύψει τον ειδικό χαρακτήρα των δραστηριοτήτων επιβολής του νόμου, περιλαμβανομένης διάκρισης μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών υποκειμένων δεδομένων των οποίων τα δικαιώματα μπορεί να ποικίλλουν (π.χ. μάρτυρες και ύποπτοι).

Η συμφωνία ενισχύει την προσέγγιση βάσει κινδύνου, προβλέποντας τη νέα υποχρέωση του υπευθύνου ελέγχου να προβαίνει, υπό ορισμένες περιστάσεις, σε εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με την προστασία δεδομένων, διατηρώντας παράλληλα τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με την προστασία των δεδομένων εκ σχεδιασμού και εκ προεπιλογής και με τον ορισμό ενός υπευθύνου προστασίας δεδομένων.

Η συμφωνία καθορίζει τους κανόνες για τις διεθνείς διαβιβάσεις σε τρίτες χώρες από αρχές που είναι αρμόδιες για τους σκοπούς της οδηγίας σε αντίστοιχες αρχές, ενώ προβλέπει και τη δυνατότητα μεταβιβάσεων σε ιδιωτικούς φορείς που υπόκεινται σε ορισμένους ειδικούς όρους.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή στηρίζει τα αποτελέσματα των διοργανικών διαπραγματεύσεων και μπορεί επομένως να δεχθεί τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση.